

Aihe: Viesti asianhallintajärjestelmästä - Från ärendehanteringssystem – From case management system
Lähetetty: 12.10.2026, 9:03:05
Mistä: noreply.vahva@gov.fi<noreply.vahva@gov.fi>
Mihin: kirjaamo
Liitteet: [VN_19991_2026-VM-10Valtioneuvoston päätös Pirkanmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 lainanottovaltuuden muuttamisesta.PDF](#)
[Valitusosoitus KHO \(27\).PDF](#)
[VN_19991_2026-VM-7 Allekirjoitettu loppuraportti 10956687_2_1.PDF](#)

Tämä viesti on lähetetty valtioneuvoston, tasavallan presidentin kanslian ja oikeuskanslerinviraston yhteisestä asianhallintajärjestelmästä.

Älä vastaa tähän viestiin.

Det här meddelandet har skickats från statsrådets, republikens presidents kanslis och justitiekanslersämbetets gemensamma ärendehanteringssystem.

Svara inte på meddelandet.

This message has been sent from the joint case management system of the Government, the Office of the President of the Republic and the Office of the Chancellor of Justice.

Please do not reply to this message.

Asianumero/Ärendenummer/Case number : **VN/19991/2026**

Hei, ohessa valtioneuvoston päätös Pirkanmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 lainanottovaltuuden muuttamisesta liitteineen. Ystävällisin terveisin Essi Taavitsainen, VM

8.10.2026

Pirkanmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 lainanottovaltuuden muuttaminen

Valtioneuvosto on tänään yleisistunnossaan päättänyt hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 3 momentin nojalla:

Pirkanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2027 on 280 113 000 euroa.

Lainanottovaltuuden muuttamiselle asetetaan seuraavat ehdot:

- Lainanottovaltuutta on mahdollista käyttää ainoastaan valmisteluryhmän käsittelemiin ja hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa esitettyihin investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi. Hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen asianomaisten investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella ja muulla rahoituksella.
- Hyvinvointialueen tulee omilla toimenpiteillään varmistaa lainanhoitokykynsä pidemmällä aikavälillä. Hyvinvointialueen tulee raportoida lainanhoitokyvyn ja talouden tasapainon turvaamiseksi toteutetuista ja suunnitelluista toimenpiteistä sekä toimittaa lainanhoitokyvyn kehittymistä kuvaavat laskelmat valtiovarainministeriölle 31.5.2027 mennessä. Valtiovarainministeriö voi pyytää hyvinvointialuetta raportoimaan lainanhoitokyvyn kehittämisestä puolivuositain.

Muutoksenhaku

Valitusoikeudesta valtioneuvoston yleisistunnon päätökseen noudatetaan mitä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 8 §:n

1 momentissa. Mainitun lain 13 §:n mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Sari Multala

Finanssineuvos

Antto Korhonen

Liitteet

Valitusosoitus
Valmisteluryhmän loppuraportti

Jakelu

Pirkanmaan hyvinvointialue

VN/19991/2026-VM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

23.9.2026

Hyvinvointialueosasto

Pirkanmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmä

Tausta ja valmisteluryhmän asettaminen

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi.

Valtioneuvosto on tehnyt 1.4.2026 päätöksen hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2027. Päätöksen mukaan Pirkanmaan hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta vuodelle 2027.

Hyvinvointialueesta annetun lain 15 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Pirkanmaan hyvinvointialue on jättänyt valtiovarainministeriölle hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamisesta 18.6.2026.

Hyvinvointialueesta annetun lain mukaan valtiovarainministeriö asettaa lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö sekä asianomainen hyvinvointialue nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Valtiovarainministeriö asetti 10.8.2026 Pirkanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmän.

Valmisteluryhmän puheenjohtajana toimi finanssineuvos Antto Korhonen valtiovarainministeriöstä ja jäseninä olivat neuvotteleva virkamies Antti Kuopila sosiaali- ja terveysministeriöstä, erityisasiantuntija Laura Honkonen sisäministeriöstä ja talouspalvelujohtaja Mikko Hannola Pirkanmaan hyvinvointialueelta henkilökohtaisena varajäsenenään konsernijohtaja Mika Kontio Pirkanmaan hyvinvointialueelta.

Valmisteluryhmässä kuultavina olivat sosiaali- ja terveysjohtaja Taru Kuosmanen, tietohallintojohtaja Pasi Lehmus sekä pelastuspäällikkö Teemu-Taavetti Toivonen Pirkanmaan hyvinvointialueelta. Lisäksi kokouksiin osallistuivat neuvotteleva virkamies Petri Tuominen valtiovarainministeriöstä ja asiantuntija Maisa Aho sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Valmisteluryhmän toimikausi oli 17.8.2026–15.10.2026. Toimikauden aikana valmisteluryhmä kokoontui seitsemän kertaa.

Lainanottovaltuuden muuttamisen perustelut

Hyvinvointialueella on välttämättömiä investointitarpeita vuoden 2027 aikana eikä investointeja voida kattaa muulla rahoituksella.

Investoinnit, pysyvät vastaavat

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta lainanottovaltuuden tarve pysyviin vastaaviin on yhteensä 221,4 miljoonaa euroa. Alueen suurimpia investointeja ovat Hatanpään sairaala-alueen ja Koukkuniemen ikäihmisten palvelujen asumiskeskittymän ostot.

Hatanpään sairaala-alueen osalta lainanottovaltuuden tarve on yhteensä 118,8 miljoonaa euroa. Tays Hatanpää on Tampereen eteläosassa sijaitseva merkittävä sairaala- ja terveyspalvelukeskittymä. Alueella toimii muun muassa erikoissairaanhoidon poliklinikoita, leikkaustoimintaa (9 salia) ja vastaanottoja; useita vuodeosastoja erityisesti jatkohoittoa, kuntoutusta ja geriatriasta hoitoa varten; toimenpide- ja konsultaatioyksikkö, jossa tehdään esimerkiksi täyhystyksiä, rasiuskokeita ja pienkirurgisia toimenpiteitä; Rintakeskus ja kuvantamispalveluita sekä perusterveydenhuollon palveluita ja vastaanottoja. Lisäksi Hatanpäällä on myös kiirevastaanotto, mielenterveyspalveluita, hammashoitola, fysioterapiaa sekä laboratoriopalveluita.

Hatanpään sairaala-alueen kiinteistöjä koskeva vuokrasopimus Tampereen kaupungin kanssa on päättymässä vuoden 2026 lopussa, mikä edellyttää päätöksentekoa alueen kiinteistöjen ja toiminnan tulevaisuudesta. Hatanpään kokonaisuus on niin suuri ja keskeinen, että sen toiminnalle ei ole mahdollista löytää nopeasti korvaavia tiloja. Vastaavan kokoluokan korvaavia tilaratkaisuja olisi mahdollista toteuttaa pidemmän aikavälin tarkastelulla Hatanpään lisäksi

ainoastaan Kaupissa, joissa myös edellyttäisiin suuria investointeja tilojen peruskorjaukseen ja/tai uudisrakentamiseen ja ne voisivat olla käytössä aikaisintaan arviolta 2040-luvulla. Tilatarpeet ovat niin laajat, ettei Tampereen alueelta ole löydettävissä muita keskitettyjä ratkaisuja, vaikka toimintoja jaettaisiin useisiin sijainteihin. Myös Hatanpäällä tullaan kuitenkin tarvitsemaan merkittäviä peruskorjauksia toiminnan jatkuessa siellä.

Pirhan teettämien selvitysten mukaan sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä kokonaistaloudellisesti edullisin ratkaisu on toteuttaa palvelut jatkossakin Hatanpään alueella. Koska korvaavat ratkaisut edellyttäisivät paljon uudisrakentamista, Hatanpään tilat tulisi olla Pirhan käytössä joka tapauksessa arviolta 2040-luvun vaihteeseen saakka eli vähintään siihen saakka tiloista tulisi maksaa vuokraa. Kokonaisuuteen liittyy toiminta- ja talousmielessä myös viereisen Sarviksen toimipisteet. Sarviksella on merkittävä määrä vuokratilaa käytössä avoterveydenhuollon, sosiaalipalveluiden sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluissa. Hatanpäästä kehittämällä ja osittain toimintojen siirrolla Tays-kampus-alueelle Sarviksen toimipisteen tiloista on mahdollista luopua, jolloin Hatanpään vuokrien lisäksi myös nämä vuokratilakustannukset jäisivät tulevaisuudessa pois. Selvitysten mukaan ostovaihtoehtojen break-even-kohta on vuonna 2037 eli ostovaihtoehtojen takaisinmaksuaika on varsin lyhyt. Vuoteen 2040 mennessä ostovaihtoehtojen diskontatut kustannukset ovat noin 16 % edullisemmat kuin vuokrausvaihtoehtojen. Lisäksi ostovaihtoehto mahdollistaa tulevien tilatarpeiden osalta paremmin omissa käsissä olevaa suunnittelua, kuin sitoutuminen pitkäksi ajaksi vuokratiloihin.

Pitkällä aikavälillä osto omaan taseeseen on kokonaistaloudellisesti järkevämpää kuin vuokralla olo (toteutettu Hatanpään kampuksen toiminnallisen suunnitelman valmistelu ja alueen rakennusten vuokraus- ja ostovaihtoehtojen arviointi, ei julkinen). Kiinteistöjen tarve on pysyvä. Nyt esitetyssä summassa on mukana rakennuksen osto maa-alueineen Tampereen kaupungilta, mahdollisia korjaus- tai muutosinvestointeja tullaan esittämään myöhemmin vuosina.

Koukkuniemen alueen osalta lainanottovaltuuden tarve on yhteensä 62,3 miljoonaa euroa.

Koukkuniemi on Tampereella Lapinniemen kaupunginosassa sijaitseva ikäihmisten hoitoon keskittynyt alue. Alueella tapahtuva toiminta on ollut vuosikymmeniä keskeisessä roolissa tamperelaisten ikäihmisten hoidossa. Pirhan palveluiden verkoston jatkuvan kehittämisen myötä on nähtävissä, että alueen asema jatkuu samankaltaisena vuosikymmeniä eteenpäin. Rakennukset ovat Tampereen kaupungin omistuksessa ja Pirha toimii niissä tällä hetkellä vuokralaisena.

Pirhan tarkoituksena on alueen nykyisten rakennusten ostaminen ja osan saneeraaminen siten, että laitoshoidon puretaan ja muutetaan ympärivuorokautiseen palveluasumiseen sekä yhteisölliseen asumiseen

soveltuvaksi tilaksi. Koukkuniemen alueella ympärivuorokautisen asumisen kapasiteetti tuotetaan kokonaisuudessaan Pirhan omana tuotantona.

Alueen kapasiteetilla tulee osaltaan vastaamaan väestön ikääntymisen aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun Tampereen alueella. Vuonna 2035 ympärivuorokautisen asumisen palvelutarpeen on arvioitu olevan noin 2100 tamperelaisella henkilöllä. Koko Pirkanmaan alueella arvio palvelupaikkatarpeesta vuonna 2023 on yli 4500 paikkaa sisältäen oman tuotannon ja ostopalvelun. Koukkuniemen alueen kehitys mahdollistaa Tampereella tarvittavan kapasiteetin lisäyksen. Tästä näkökulmasta aluetta voidaan pitää palveluiden verkostossa strategisena painopisteenä, jolloin sen omistaminen omassa taseessa on perusteltu.

Koukkuniemen alueen hankinta on tarkoitus tehdä ostamalla rakennukset Tampereen kaupungilta oman taseen investointina, ostohinta 42 miljoonaa euroa. Muunnettavien rakennusten saneeraaminen on tarkoitus tehdä oman taseen investointina, 37 miljoonaa euroa ja rakentaa yksi 16 miljoonan euron uudisrakennus. Alueen maapohja jää Tampereen kaupungin omistukseen ja maapohjan vuosivuokra tulee olemaan noin 828 000 euroa vuodessa.

Lainanottovaltuutta tarvitaan alueen oston (42 miljoonaa euroa) sekä vuosien 2027–2030 aikana tehtävien korjausinvestointien (20 miljoonaa euroa) osalta. Kustannusvaikuttavuusanalyysi on tehty koko kokonaisuuden osalta (95 miljoonaa euroa) ja tarkoitus on hakea vaiheistettujen loppuinvestointien osalta lainanottovaltuutta myöhemmin. Pirhan tekemän kustannusvaikuttavuusanalyysin mukaan pitkällä aikavälillä omaan taseen investointi on selvästi edullisempi kuin vuokraukseen perustuva ratkaisu. Vuokrausvaihtoehdossa kohde yhtiöitetään Tampereen kaupungin toimesta tai myydään ulkopuoliselle sijoittajalle. Kustannusvaikuttavuusanalyysin perusteella 25 vuoden vertailulla omaan taseeseen rakennettuna vertailukustannukset ovat Pirhalle noin 20 % edullisemmat.

Suuri palvelukeskittymä on kustannustehokas ratkaisu verrattuna hajautettuun asumispalveluiden malliin, jossa irrallisia pienempiä yksiköitä olisi useampia. Tämä puoltaa Koukkuniemen kaltaista suurta palvelukeskittymää.

Hatanpään ja Koukkuniemen ostosummat on määritelty hyvinvointialueen ja Tampereen kaupungin teettämien arviokirjojen, teknisten due diligence -selvitysten ja käytyjen neuvottelujen perusteella.

Muita merkittäviä sosiaali- ja terveyspalveluiden rakennusinvestointeja on 8,7 miljoonan euron verran pysyvinä vastaavina. Pysyvät vastaavat koostuvat omassa omistuksessa olevien rakennusten korjaus- ja muutostöistä lähinnä Taysin, Valkeakosken ja Sastamalan -kampus-alueille. Summat koostuvat jo tiedossa olevista korjaustarpeista ja PTS-suunnitelmista sekä pieneltä osin

kokemukseen perustuvista varauksista yllättäville muutostyötarpeille, joita Pirhan omistuksessa olevan rakennuskannan osalta tulee vääjäämättä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon laite- ja kalustohankinnat edellyttävät lainanottovaltuutta kaikkiaan hieman vajaat 20 miljoonaa euroa. Näistä 9,5 miljoonaa euroa on pieniä, alle 0,5 miljoonan euron laitehankintoja, jotka ovat lähes kaikki nykyisen kaluston vanhenemisesta johtuvia korvaushankintoja. Näistä pidetään erillistä priorisointilistaa. Lisäksi merkittäviä yksittäisiä laitehankintoja on mm. 2 kpl magneettihankintoja (2,3 miljoonaa euroa kappaleelta) sekä yksi tietokonetomografialaite (2,5 miljoonaa euroa). Nämä ovat korvausinvestointeja ja niistä on laadittu kustannusvaikuttavuusanalyysit. Lisäksi Pirha uusii 2 miljoonalla eurolla ambulanssikalustoaan. Uusimisesta on käynnissä pitkäaikainen suunnitelma ja kalustoa uusitaan vuosittain joltain osin eli investointitarve säilyy myös tuleville vuosille. Loppuosa laite- ja kalustohankinnoista on pieniä tarpeita, kuten kuvantamisen korvausinvestointeja, pukukaappien uusimisia sekä muutamia leasing-autoja.

Lainanottovaltuutta tarvitaan ICT-hankintoihin sosiaali- ja terveyspalveluiden investointisuunnitelmassa kaikkiaan 9 miljoonaa euroa. Hankinnat liittyvät suun terveydenhuollon tietojärjestelmään, sote-tietojärjestelmien jatkokehittämiseen, sote-toiminnanohjausjärjestelmään, hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmään, uusien teknologisten ratkaisujen käyttöönottoon mm ikäihmisten palveluissa, varautumiseen sekä muihin pieniin ICT-investointitarpeisiin.

Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon muissa investointitarpeissa on varausta 3 miljoonan euron edestä osakkeisiin ja osuuksiin liittyen mahdollisiin omistusjärjestelyihin konserniyhtiöissä liittyen esimerkiksi inhouse-lainsäädännön muuttumiseen.

Pelastustoimi

Pelastustoimen osalta lainanottovaltuuden tarve pysyviin vastaaviin on yhteensä 7,6 miljoonaa euroa. Suurin välttämätön investointi on Sastamalan Keikyän paloasema (3,3 miljoonaa euroa), josta on tehty kustannusvaikuttavuusanalyysi. Paloasema on tarkoitus rakentaa modulaarisesti, jolloin sen siirrettävyys on myöhemmin mahdollista. Muilta osin lainanottovaltuutta tarvitaan laite- ja kalustohankintoihin, jotka ovat pääsääntöisesti korvaushankintoja.

Investointeja vastaavat sopimukset

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta lainanottovaltuuden tarve investointia vastaaviin sopimuksiin on yhteensä 48,3 miljoonaa euroa. Rakennusinvestointeja on tarkoitus toteuttaa 43,2 miljoonan euron verran investointeja vastaavina sopimuksina.

Investointeja vastaavien sopimusten kokonaisuudessa on kaksi erityisryhmien asumisen kohdetta, Pirkkalan Naistenmatkan ikäihmisten asumisyksikkö (17,7 miljoonaa euroa) sekä Tampereen Peltolammille suunniteltu kehitysvammaisten asumisyksikkö (6,5 miljoonaa euroa). Naistenmatkan kohde ylittää olennaisuusrajan ja siitä on laadittu erillinen kustannusvaikuttavuusanalyysi. Kyseessä on osittain korvausinvestointi, joka korvaa nykyisiä laitoshoidon asumisen paikkoja ja osittain se parantaa myös Pirhan oman palvelutuotannon osuutta palveluista. Hankkeen kokonaispaikkamäärä on 100 paikkaa. Peltolammille suunniteltu kohde on korvausinvestointi, jolla korvataan vanhentuneita soteri-rekisteriin kelpaamattomia paikkatarpeita.

Muut esitetyt investointitarpeet ovat Pirhalla vuokralla oleviin kohteisiin tehtäviä tiedossa olevia toimitilamuutoksia (19 miljoonaa euroa), joista merkittävin yksittäinen kohde (8,2 miljoonaa euroa) liittyy Kangasalan Pikonlinnan vuokraamiseen ikäihmisten asumiskäyttöön. Kohteella korvataan käytöstä pois jääneitä huonokuntoisia tiloja sekä varaudutaan Koukkuniemen tilojen remontteihin liittyviin väliaikaisiin korvaaviin tiloihin.

Investointeja vastaavina sopimuksina on tarkoitus toteuttaa myös ICT:hen liittyviä hankintoja, mm. hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmät. Näitä varten tarvitaan 4,5 miljoonaa euroa lainanottovaltuutta.

Pelastustoimi

Pelastustoimen osalta lainanottovaltuuden tarve investointia vastaaviin sopimuksiin on yhteensä 2,8 miljoonaa euroa.

Pelastustoimen merkittävin investointia vastaava sopimus on pätevyyksien hallintajärjestelmä (1,8 miljoonaa euroa). Järjestelmän käyttö painottuu, ainakin alkuvaiheessa, pelastustoimeen.

Yhteenveto

Valmisteluryhmä toteaa, että toimitettujen tietojen perustella edellä esitetyt investoinnit ovat perusteltuja ja hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi. Välttämättömien investointien ennakoitu rahallinen arvo perustuu hyvinvointialueen esittämään arvioon.

Valmisteluryhmällä ei ole edellytyksiä arvioida kaikkien yksittäisten investointien, laite- ja kalustohankintojen tai niitä vastaavien sopimusten välttämättömyyttä, minkä vuoksi lainanottovaltuuden muuttamiselle esitetään välttämättömyyden arviointiin ja investointien toteuttamisajankohtaan liittyvää ehtoa. Valmisteluryhmä katsoo, että hyvinvointialueen tulee arvioida ennen näiden investointien toteuttamista niiden välttämättömyyttä sekä ajoitusta.

Alue esitti valmisteluryhmän työn aikana laskelman alueen lainanhoitokatteen kehityksestä. Hyvinvointialueen laskennallinen lainanhoitokate on kehittymässä vuosien 2026 ja 2030 välillä vuosittain seuraavasti: 2,5; 0,95; 0,95; 0,85; 0,86. Hyvinvointialuekonsernin laskennallinen lainanhoitokatte arvioidaan kehittyvän vastaavana ajanjaksona seuraavasti: 3,05; 1,32; 1,23; 1,09; 1,07.

Hyvinvointialueen lainanhoitokyky on siis heikentymässä tulevien vuosien aikana, erityisesti TAYS-uudistamisohjelman etenemisen ja siihen liittyvien lainojen nostojen johdosta. Hyvinvointialueen arviointimenettelyn kriteeristö (konsernin lainanhoitokate alle 0,8) ja ennakollisen talouden ohjauksen menettelyn kriteeristö (konsernin lainanhoitokate alle 1,0) ei kuitenkaan nykyisten arvioiden mukaan olisi alittumassa yhtenäkkään vuonna.

Yhteenveto Pirkanmaan hyvinvointialueen investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksesta on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Investoinnin arvo 1 000 euroa	
	Pysyvät vastaavat	Investointeja vastaavat sopimukset
Rakennukset		
Sosiaali- ja terveydenhuolto	189 835	43 245
Pelastustoimi	3 330	500
Laite- ja kalustohankinnat		
Sosiaali- ja terveydenhuolto	19 575	545
Pelastustoimi	4 318	500
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet		
Sosiaali- ja terveydenhuolto	12 000	4 465
Pelastustoimi	-	1 800
Yhteensä	229 058	51 055
Investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset yhteensä	280 113	

Tarvittavan lainanottovaltuuden suuruus

Valmisteluryhmä esittää, että Pirkanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2027 olisi 280 113 000 euroa.

Lainanottovaltuuden muuttaminen johtaa hyvinvointialueen lainanhoitokykyä suurempaan lainamäärään. Tämän vuoksi valmisteluryhmä esittää lainanottovaltuuden muuttamiselle ehtoja, jotka varmistavat hyvinvointialueen

lainanhoitokyvyn pidemmällä aikavälillä.

Hyvinvointialueelle asetettavat ehdot

Valmisteluryhmä esittää, että lainanottovaltuuden muuttamiselle asetetaan seuraavat ehdot:

- Lainanottovaltuutta on mahdollista käyttää ainoastaan valmisteluryhmän käsittelemiin ja hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa esitettyihin investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi. Hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen asianomaisten investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella ja muulla rahoituksella.
- Hyvinvointialueen tulee omilla toimenpiteillään varmistaa lainanhoitokykynsä pidemmällä aikavälillä. Hyvinvointialueen tulee raportoida lainanhoitokyvyn ja talouden tasapainon turvaamiseksi toteutetuista ja suunnitelluista toimenpiteistä sekä toimittaa lainanhoitokyvyn kehittymistä kuvaavat laskelmat valtiovarainministeriölle 31.5.2027 mennessä. Valtiovarainministeriö voi pyytää hyvinvointialuetta raportoimaan lainanhoitokyvyn kehittämisestä puolivuositain.

Muita näkökulmia

Hyvinvointialueen tulee toimittaa päivitetty investointisuunnitelma sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaisesti hyväksyttäväksi.

Hyvinvointialueesta annetun lain 123 §:n mukaan valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos hyvinvointialueen lainanottovaltuutta muutetaan.

Hyvinvointialueesta annetun lain 115 §:n mukaan hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Helsingissä 23.9.2026

Antto Korhonen

Laura Honkonen

Antti Kuopila

Mikko Hannola

VN/19991/2026-VM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja muut yhteystiedot
- sähköinen ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena.

Hallintotuomioistuimelle on soveltuvalta tavalla ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen voi toimittaa myös muulla sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä, henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen sähköisesti tai postitse tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, kun se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisen päivän aikana. Fyysisesti tai postitse toimitetun asiakirjan on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä viranomaisen sulkemisaikaan mennessä.

Hallinto-oikeuden kirjaamo on avoinna maanantaista perjantaihin kello 8.00–16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki

käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

puhelinvaihte: 029 56 40200

telefax: 029 56 40382

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 610 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>